

Protocol voor de levering van vogelgegevens door de VWG Zuid-Kennemerland

Steeds indringender en steeds vaker bereiken het bestuur van de Vogelwerkgroep verzoeken om telgegevens aan derden beschikbaar te stellen. Bijvoorbeeld om te gebruiken bij de aanleg van een weg of, zoals recent is voorgekomen, voor de renovatie van de Zuidpier. Dat zijn ingewikkelde vraagstukken, waarin een afweging moet worden gemaakt tussen belangen van de Vogelwerkgroep, de tellers, de gemeenschap en de aanvragers (commercieel of niet-commercieel). Op verzoek van het bestuur heeft Hans Groot zich over deze ingewikkelde kwestie gebogen en een aantal uitgangspunten vastgelegd in een protocol. Dit protocol is goedgekeurd door de algemene ledenvergadering van 2 november en wordt hierbij ter kennisneming afgedrukt.

Redactie

De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland telt al decennia vogels in haar werkgebied. Er is een toenemende vraag naar zowel deze gegevens, als naar het leveren van tellers. Om per geval een goede beoordeling van de aanvraag te maken, heeft het bestuur van de VWG in dit protocol uitgangspunten opgesteld.

Er zijn drie belangrijke factoren die in deze beoordeling meespelen. De uitgangspunten worden naar deze factoren onderverdeeld:

- Congruentie doel aanvraag en statuten VWG;

- Eigendom bij individueel lid of VWG;
- Vrijwilligheid of tegen betaling.

Uitgangspunten congruentie doelen

De eerste vraag die beantwoord moet worden is het achterliggende doel van de aanvrager.

- De VWG telt mede om de gegevens te gebruiken ter bescherming van de vogels en hun leefgebieden. Daarom moet in principe altijd positief gereageerd worden op verzoeken om gegevens te leveren, ook al is het achterliggende doel van de aanvraag mogelijk een aanslag op die leefgebieden. In voorkomende gevallen zal het bestuur moeten afwegen gegevens wel of niet te leveren, waarbij het rekening houdt met de wenselijkheid van het achterliggende doel, een mogelijk verzet tegen het achterliggende doel en de gewenste compensatie. Het leveren van de gegevens maakt echter de afweging wel mogelijk of zo'n aanslag door moet gaan en geeft de noodzaak voor eventuele compensatie aan.
- Er worden geen gegevens geleverd aan instanties die expliciet als doel hebben de vogels of hun leefgebied schade toe te brengen, zoals bijv. jagers.

Uitgangspunten eigendom:

De vraag die vervolgens beantwoord moet worden is of de VWG, als mede-eigenaar, zeggenschap over de gevraagde gegevens heeft.

- Een individueel lid van de VWG is te allen tijde vrij om op aanvraag van een derde vogels te tellen of bestaande gegevens die hij op eigen initiatief heeft verzameld te leveren.
- Individuele leden worden altijd verzocht aan het bestuur (bij voorkeur de voorzitter van de veldwerkcommissie) te melden als zij met een dergelijk verzoek benaderd worden. Er kan dan bijv. gekeken worden of er al gegevens van het gebied bekend zijn.
- De gegevens die door een individueel lid op eigen initiatief worden verzameld blijven zijn eigendom.
- Datzelfde geldt voor de kwaliteit van de gegevens; daar is hij dan ook als enige verantwoordelijk voor.
- De gegevens kunnen alleen onder VWG-vlag worden gepresenteerd als het bestuur van mening is dat de gegevens van voldoende kwaliteit zijn. Dit betekent dat de standaard telregels toegepast moeten zijn.
- Gegevens die verzameld worden of zijn, door expliciete tussenkomst van de VWG, zijn mede-eigendom van de VWG.

Uitgangspunten betaling

De vraag die tenslotte beantwoord moet worden is of de aanvrager voor de gevraagde dienst dient te betalen.

- Leden van de VWG zijn vrijwilligers en tellen in principe omdat ze het leuk en/of nuttig vinden.
- De VWG als vereniging heeft geen commercieel oogmerk en wenst niet in een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie met derden te komen. De VWG is immers geen (commercieel) adviesbureau dat ingehuurd kan worden door derden om gebieden te inventariseren en verwijst daarom bij aanvragen altijd door naar dit soort bureaus. Bovendien wil de VWG geen concurrentie aangaan met commerciële bureaus.
- Een uitzondering op 'geen winstoogmerk' zijn gevallen waarbij bureaus (die zelf door hun opdrachtgevers betaald worden) bestaande gegevens opvragen. Het is redelijk dat een deel van de inkomsten van dat bureau wordt afgeroomd door een bedrag dat door het bestuur wordt vastgesteld (bijv. €10,- per record en €25,- per uur voor uitwerktijd) of door betaling in natura te vragen. Het bedrag wordt gestort op een speciale post in de verenigingskas.
- In dat geval wordt een overeenkomst opgesteld waarin over en weer de verantwoordelijkheden worden aangegeven. Daarnaast levert de VWG naast de basisgegevens altijd een beknopte interpretatie van of toelichting op de gegevens.
- Als een individueel lid, op eigen verantwoordelijkheid, wel een klus tegen vergoeding wil aangaan, staat hij daar vrij in, maar de VWG weigert daar iedere verantwoordelijkheid voor.

Procedure

- Iedere aanvraag behoort bij het bestuur gemeld te worden, bij voorkeur bij de voorzitter van de veldwerkcommissie (zie colofon).
- De meeste aanvragen zijn in de praktijk vaak complex en het hanteren van de uitgangspunten levert geen blauwdruk op om aanvragen routineneus af te handelen. Daarom:
 - Is een uitgebreide toelichting geschreven bij dit protocol
 - Moet iedere aanvraag bij het bestuur gemeld worden en dient het bestuur te beslissen of en hoe aan de aanvraag wordt voldaan.
- Het bestuur toetst de aanvraag aan de uitgangspunten van dit protocol (en eventueel aan de bijbehorende toelichting) en legt expliciet vast wat de argumentatie is om wel of niet te leveren. Als dit via de e-mail gebeurt, dient dit kort in de notulen van de eerstvolgende bestuursvergadering te worden opgenomen.
- Op iedere algemene ledenvergadering wordt kort teruggemeld welke aanvragen binnen zijn gekomen en hoe daarmee om is gegaan.

- Er moet een database bijgehouden worden van ieder verzoek (instantie, welke gegevens worden gevraagd, datum verzoek, besluit bestuur en argumentatie), ook ten behoeve van regelmatige aanpassing van het protocol.
- Dit protocol moet duidelijk gecommuniceerd worden in de VWG, zodat iedereen, zowel individueel lid als coördinator van tellingen, weet hoe te handelen.

Hans Groot